

Gutenberg **Iskolai jelenet 1 színben** *Írta: Kovács Szabina*

Strasbourg, 1440 körül. Gutenberg és Inasa. Művészi tükröket készítenek, drágaköveket csiszolnak, aranytárgyakat munkálnak meg.

A műhelyben: asztal, székek, az asztalon munkaeszközök. Mindketten ülnek és beszélgetnek munka közben.

INAS: S mielőtt ide, Strasbourgba jött, mesterem, hol élt?

GUTENBERG: Mainzban, míg az új idők szele utol nem ért.
A Gutenberg család ott nemesi rangot kapott,
hozzá megbecsülést és számos előjogot.

INAS: Mi készítette rá, hogy otthonát elhagyja?

GUTENBERG: Nehéz idők jöttek: háborúk, perpatvar.
Iparos és polgár a nemest akarta megfojtani,
Így jobbnak láttam hamar kereket oldani.
Nekem egy csöndes műhely kell és nyugalom,
hol titkos álmaim megvalósíthatom.

INAS: Ááá! A titkos álmok! Szóval vannak!

Beszélik, hogy kifundált egy szerkezetet,
mely sorozatban gyárt kódexeket...

GUTENBERG: Micsoda balgaság! A piacon hallottad? (*INAS bólogat*)

Bár ... be kell vallanom: e dolog foglalkoztat.
Ha nem lennél oly lepcsés szájú, mint amilyen vagy,
talán megosztanám veled néhány gondolatomat...

Hidd el, szomorú a sorsa egy magányos zseninek,
ki ötleteit senkivel sem beszélheti meg... (*elérzékenyül*)

INAS: Bennem oszt' megbízhat! Ki vele... Mi a baj?

Néma leszek, mint a sír. Hallgatok, mint a hal. (*hízelegve, erősen figyel*)
(*feltápáskodik székéről*)

GUTENBERG: Mutatok valamit...

(*zörgetnek, INAS ajtót nyit. Belép DRITZEHN GYÖRGY és DRITZEHN MIKLÓS, leveszik a kalapjukat, meghajolnak, nagyon alázatosak, feszélyezve érzik magukat*)

DRITZEHN GY.: Dritzehn György, szolgálatjára.

DRITZEHN M.: Dritzehn Miklós, szolgálatjára.

GUTENBERG: Jó napot! Miben segíthetünk?

DRITZEHN GY.: A hagyaték dögában jöttünk.

DRITZEHN M.: (*bólogat*)

Pont azért!

INAS: (*lekezelően*)

Mi az, kérem? Miféle hagyaték?

GUTENBERG: (*zavartan, gondolkodva*)

Pontosan miről van itt szó?

DRITZEHN M.: Hát, hogy meghalt a tesó!

DRITZEHN GY.: A bátyánk a múlt héten megboldogult...

DRITZEHN M.: Isten nyugosztalja, derék ember volt...*(könnyeit törölgeti)*

INAS: *(ingerülten)*
És – már megbocsásson – mi közünk nekünk ehhez?

DRITZEHN M.: Hát, hogy András itten segédkezett.

DRITZEHN GY.: Aztán meg beteg lett... *(felemeli a hangját)*De a bér azért dukál!

DRITZEHN M.: A 100 forintér' jöttünk, ami minékünk jár!

GUTENBERG és INAS: *(elképedve állnak, majd egyszerre az ajtó felé mutatnak)*
Kifelé! *(elindulnak a testvérek felé, akik hátrálnak)*

DRITZEHN GY.: Ha nem fizet, vegyen be a vállalkozásba!

DRITZEHN M.: Különben pert akasztunk a kegyelmed nyakába! *(Gutenberg utánuk hajít egy könyvet, erre kiszaladnak)*

GUTENBERG: *(leül fáradtan, elkeseredett és haragos)*
Miféle vállalkozást emlegettek ezek?

INAS: *(titokzatoskodva)*
Sok mindent csiripelnek a verebek...

GUTENBERG: *(haragosan, csalódottan)*
A piacon, igaz?

INAS: *(nyeglén, majd behízalgőn)*
És ha igen? Pofázzanak csak, kit zavar?
De azt mondta, valamit mutatni akar...
(másodszor is zörgetnek... ; mindketten összerezzenek; az INAS mérgében a térdére csap, majd megy és ajtót nyit. Amikor megpillantja a vendéget, alázatos testtartást vesz fel és hajlong)

INAS: Isten hozta minálunk a felülmúlhatatlan szépségű, utolérhetetlen bájú, mindannyiunk által nagyra becsült és mélységesen tisztelt Ennelin leányzót!
(ENNELIN figyelemre sem méltatja, GUTENBERG elé siet, az INAS a háta mögül áradozik):

ENNELIN: Ki sem tudom mondani, mennyire örülünk a kivételes szerencsének...
(GUTENBERGhez)
Hallgattassa el a fajankóját, kérem!
(GUTENBERG int az INASnak, aki mindkét kezével látványosan befogja a saját száját. GUTENBERG többször is szólni akar, mialatt ENNELIN beszél, de nem jut szóhoz)
Anélkül is a haragtól forr a vérem!
Hónapokig várat...és otthagya...egyedül...
Az egész város már csak énrajtam derül!
Míg ön a csodaszerkentyűjén bütykölget,
engem emészt a magány és a düh öl meg.
Ön ígért nekem egyszer: közös álmokat.
Fizetni fog ezért! Nem leszek áldozat!
Ne higgye, ne remélje, hogy feltartom sokáig...
Hogy könyörögni fogok...Nem süllyedek odáig.
(a ruháját simítgatja és majdnem sír)
Ön hitszegő! Gazember! *(hózzávágja a kesztyűjét)*

GUTENBERG:

Magamat ajánlom.

S hogy a bírák előtt lássam, alig várom! *(elrohan zokogva)*
(fáradtan fogja a fejét és az INAShoz beszél)

Hosszú volt a nap, pihenjünk le barátom! *(elindul lefeküdni)*
(a közönséghez beszél fogadkozva)

INAS:

Ha ma nem, hát holnap! A titkát kitalálom!

Hiába rejtegeti, tudom, kész a nyomdagép...

Semmi kedvem itt gürcölni szolgaként.

Kilesem a gépet, megszerzem a terveket,

s eladom, hogy mindenki ismerje meg!

Könyvekkel árasztom el a világot,

annyival, amennyit még senki se látott!

Mindig az nevet, aki a végén nevet!

S én, tudjátok, gazdag és híres leszek!

S mivel neki ez úgy tűnik, nehezen megy,
majd én híressé teszem a Gutenberg nevet!

VÉGE